

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: 34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177 PODUREDNIŠTVO: 34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646	Letna naročnina, Italija . . . Lir 10.000 Letna inozemstvo . . . » 15.000 Letna inozemstvo, USA dol. . . 18 Poštno čekovni račun: štev. 24/12410
--	---

Leto XXXI. - Štev. 9 (1542)

Gorica - četrtek, 1. marca 1979 - Trst

Posamezna številka Lir 200

Pismo papeža Janeza Pavla II. za post 1979

Postavljate si vprašanje: »Kaj je nastalo iz posta?« Mislite si, da vsa odpoved hrani ni bogvekaj, ko toliko naših bratov in sestra, ki so žrtve vojne in katastrof, tako fizično in moralno trpi.

Pri postu gre za osebno askezo, ki je vedno potrebna. Cerkev pa od kristjanov zahteva, da dajo liturgičnemu času še drugo oznako. Dejansko ima postni čas za nas neko posebnost: očem vsega sveta mora pokazati, da se celotno božje ljudstvo, ker je grešno, v spokojnosti pričevanje ima svoj vir v duhu spokojnosti smrti in vstajenja. To javno in skupnostno pričevanje ima svoj vir v duhu spokojnosti vsakogar izmed nas in nas navaža tudi k notranji poglobitvi te drže ter jo bolj utemelji za nagibi. Odpoved ni samo v tem, da damo kaj od svojega preobilja, ampak včasih tudi od tistega, kar nam je za življenje potrebno, kakor evangelijska vdova, ki se je zavedala, da se je njen novič že spremenil v dar, ki ga je Bog sprejel. Odpoved pomeni osvoboditev od zasužnjenosti neki civilizaciji, ki nas vleče v vedno večje udobje in potrošništvo in prav nič ne gleda niti na varstvo okolja, ki je skupna last človeštva.

Vaše cerkvene skupnosti vas bodo vabile k udeležbi pri »postnih akcijah«; pomagale vam bodo tudi, da se boste vadili v duhu spokojnosti in od svojega delili tistim, ki imajo manj ali pa celo nič.

Morda ste doslej ostali nedelavni, ker vas ni nihče povabil k delu? Polje krščanske ljubezni nima delavcev — Cerkev vas vabi na to polje. Ne čakajte, da bi bilo prepozno priti na pomoč Kristusu, ki je v ječi ali brez obleke, Kristusu, ki je preganjan ali begunec, Kristusu, ki je lačen ali brez stanovanja. Pomagajte našim bratom in sestram, ki nimajo najnujnejšega, da se dvignejo iz nečloveških razmer do resnično človeškega napredka.

Vse tiste, ki so se odločili za to evangelijsko spokorno pričevanje in za dajanje od svojega premoženja, blagoslavljam v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.

PAPEŽ JANEZ PAVEL II

Obračun o tržaškem škofijskem zborovanju

V dneh 8., 9. in 10. decembra lani se je vršilo tržaško škofijsko zborovanje, katerega osnovna misel je bila »Evangelizacija in človekov napredek«. Veliko se je govorilo, odkrito in jasno. Nakazane so bile razne poti, še bolj pa razni cilji, ki bi jih morali doseči. A vse naenkrat ne gre.

Tržaški škof je izdal pastirsko pismo za postni čas, v katerem daje nekako obračun o tem delu in opozarja na nekaj najnujnejših zadev, ki jih je treba poglobiti, in na nekaj ukrepov, ki jih je treba čimprej uresničiti. Pismo nosi zato naslov: Od zborovanja do dela v edinosti.

NADALJEVANJE RAZGOVORA

Gospod škof bi rad nadaljeval pot z vsemi brati v veri, ker je bilo zborovanje samo začetek poti. In ta pot zahteva najprej, da se nadaljuje začetni dialog tako, kakor ga želi Cerkev, saj je dialog ali razgovor kakor dihanje krščanske skupnosti. Kako naj ljudje skupno delajo, če se pa ne znajo med seboj pogovoriti?

PROUCEVANJE SMERNIC ZADNJEGA KONCILIA

Druga potreba ali celo zahteva, ki jo je ugotovilo škofijsko zborovanje je študij in preučevanje naukov in smernic drugega vatikanskega koncila. Papež Janez Pavel II. je rekel: »Potrebno je, da vzamemo v roke glavno listino zadnjega koncila, to je dogmatično konstitucijo o Cerkvi "Luč narodov", da bomo s ponovnim in poglobljenim premišljevanjem spoznali naravo poslanstva, način bivanja in delovanja Cerkve.« Najti moramo namreč zadnji zadovoljivi odgovor na vprašanje, kaj pravzaprav smo kot Gospodova Cerkev.

Pot, ki nas pelje do tega spoznanja, je božja beseda, in odločilna svetla luč, ki prihaja po nauku cerkvenih pastirjev ali škofov. Kristjani smo dolžni ta nauk poslušati in ohranjati z odprtim srcem.

ZIVETI IN IZPRICEVATI LJUBEZEN

Nadaljna naloga, ki prihaja po zborovanju do nas je »živeti in izpričevati ljubezen«. Pripadamo skupnosti, ki oznanja, živi in izpričuje ljubezen. Cerkev je varuh ljubezni, dolžna je posredovati to ljubezen. Ne živi zase, ker njen Bog je Bog vseh, ker se je v Kristusu daroval za človeka. Biti s Kristusom pomeni, sprejeti vse njegove skrivnosti in predvsem tiste pobude, v katerih se razodeva v vsej polnosti njegova odrešujoča volja: izkazovati prednost človeškemu trpljenju, iskati grešnike in ovce, ki ne pripadajo njegovi čredi, gojiti usmiljenje in ponižnost ter krotkost srca, ceniti njegovo trpljenje in njegovo žrtev. Vzpostaviti je treba našo krščansko skupnost na podlagi vere in goreče ljubezni.

Potrebna je zato vera in iz te vere je treba tudi živeti.

»Evharištija je tista sila, iz katere Cerkev živi, ko združuje kristjane s Kristusom. Gradimo evharistično Cerkev, skušamo se živeti s Kristusovo močjo v skrivnost njegove zadnje večerje. Zaužijamo Kristusovo telo pod podobo kruha in sprejemamo njegovo besedo. Očiščujemo se grehov z zakramentom sprave in vnašamo v svoje življenje njegovo ljubezen, njegovo odpuščanje, njegovo veselje in njegovo služenje.«

TRI VAŽNA PODROČJA

Po škofovem mnenju bi se moralo naše prizadevanje pri gradnji Cerkve osredotočiti zlasti na tri področja: evangelizacija, soudeležba v Cerkvi in človeška solidarnost.

V Trstu je treba pripraviti veliko katehetsko gibanje. Kateheza mora postati stalna akcija za vzgojo v veri: in sicer kateheza za vse starosti, za razne trenutke življenja, kot sredstvo za sprejem vseh obveznih odgovornosti. To mora biti nova kateheza, ki naj obogati in izpopolni dosedanje.

Vzposobiti je treba katehete in katehistinje. »Laiki, ki so se tako zvesto udeleževali decembrskega zborovanja,« pravi škof, »in vsi drugi, ki živijo s Cerkvijo in z njo čutijo, naj postanejo "katehetski delavci" in to v soglasju s pastirji, katerim je izročena skrb za skupnost. Naj se resno lotijo dela s katehezo, naj se na to delo temeljito pripravljajo in ga zvesto izvršujejo.«

Gospod škof opozarja na potrebo soudeležbe v Cerkvi in ta soudeležba mora imeti pred očmi posebno skrb za družino in za župnijo. Priporoča zlasti ustanovitev župnijskih svetov. Katoliško akcijo naj župniški priporočajo kot privilegirano obliko laičnega apostolata.

Ljubezen do bližnjega zahteva izraze človeške solidarnosti. Kristjan mora odpreti vrata Kristusu, kjerkoli človek živi: predvsem tam, kjer je človek najbolj izpostavljen v obrambi za svoje pravice in za dostojanstvo svoje osebe.

SKOFOV OPTIMIZEM

Gospod škof takole zaključuje svoje pismo: »Moje zaupanje je veliko, ker je z nami Gospod. Trdno upam, ker je Bog dober, ker nam je to obljubil, ker nam je Jezus Kristus to zaslužil. Zborovanje bo v času obrodilo svoje sadove milosti in zvečanja, edinosti in miru. Zelo želim, da bi ta moja čustva in to moje prepričanje sprejeli kot svoja vsi bratje v tržaški Cerkvi.«

DR. LOJZE ŠKERL

EVROPSKI VZHOD V SOVJETSКИH SPONAH

Vsako jutro, že pred šesto uro, pozdravi milijone prebivalcev vzhodne Evrope nenavaden radijski koncert. S šumom in ropotanjem se od nekdaj izraza Urala oglasi neka sovjetska radijska postaja; nekaj sekund zatem ji sledi druga iz Ukrajine in kmalu se jima pridružio z ropotanjem in žvižganjem še češkoslovaške, bolgarske in druge. Nad 2500 jih je in vodijo jih sovjetski radijski tehniki. Vse pa imajo namen motiti zahodne radijske oddaje.

Po več kot 30 letih, odkar si jo je podvrgel Stalin, je vzhodna Evropa še vedno pod popolnim nadzorom Sovjetske zveze. To nadzorstvo je tako popolno, da neka kmetijska zadruga na Ogrskem brez odobritve iz Moskve ne more zamenjati vrste semen in neka šola v Pragi ne premakniti šolskih počitnic, ravnatelj vzhodno nemške železarne pa ne more dati ugasniti plavža zaradi popravila, ne da bi za to vedel in mu dovolil nekdo v Moskvi.

Središča za takšno nadzorstvo do vseh naprobnosti se nahajajo v velikih palačah v sruču Moskve.

NEENAKOPRAVNO VARŠAVSKO ZAVEZNIŠTVO

Prva zgradba je sedež Varšavskega zaveznitva, ki bi moralo biti združenje enakopravnih. V resnici pa je v celoti podrejeno sovjetskemu obrambnemu ministru. Vsi višji poveljniki Varšavskega zaveznitva so Rusi. Ti nadzorujejo oborožene sile tudi v satelitskih državah. Na Poljskem npr. general Afanazij Ščeglov, star 66 let; člani njegovega štaba, po številu sto, imajo svoje urade kar v glavnem stanu poljske vojske.

Sovjetski nadzorovalci morajo odobriti vse nabave goriva za satelitske armade ter vse nadomestne dele za vozila in orožje. Vzhodnonemški tank se brez ruskega dovoljenja ne more premakniti in madžarski kanon ne ustreliti. Češko vojaško letalo po vzletu takoj zaide pod rusko zračno nadzorstvo, najboljše na svetu, ki ga vodi maršal Pavel Batitskij. Vzhodnonemški častniki pri zaveznitvu pa brez ruske vednosti ne morejo telefonirati poljskim

ali češkim kolegom, ker so vse telefonske zveze v rokah ruskih tehnikov.

Kljub temu pa se Moskva za nujne primere zanaša predvsem na svojo Rdečo armado ter njene enote, razmeščene po državah vzhodne Evrope. V teh državah je sedaj 16 ruskih oklepni divizij, 15 motoriziranih in več kot 400.000 ruskih oz. sovjetskih vojakov. Po ocenah zahodnih izvedencev so to najboljše enote Rdeče armade.

Od vseh teh sovjetskih divizij jih je kakih 20 razmeščenih v Vzhodni Nemčiji, s 1300 bojnimi letali in 6500 tanki, med temi najnovejše izdelave, ki pri streljanju uporabljajo laser. Nihče, niti pri Atlantskem zavezništvu NATO se toliko ne zaveda grozljive prisotnosti sovjetskih sil kot se jo v vzhodnih državah. Te sile so pripravljene poseči, če bi v Vzhodni Nemčiji, na Poljskem ali na Češkoslovaškem in drugod izbruhnili nemiri. Za vso vzhodno Evropo je sedež Varšavskega zaveznitva v Moskvi kot mogočen policaj.

GOSPODARSKA ODVISNOST OD MOSKVE

V drugi zgradbi, nebotičniku iz jekla in stekla na obrežju reke Moskve je sedež SEVA ali COMECON-a, vzhodnoevropske enačice Evropske gospodarske skupnosti. Ze Stalin je gledal na vzhodno Evropo po eni strani kot na vir industrijskih izdelkov za slabo razvito sovjetsko gospodarstvo, po drugi strani pa kot na veliko tržišče za sovjetsko blago. Danes je gospodarska združitev v bistvu izvedena.

Vzhodnoevropske države, ki v pretoklosti niso imele trgovskih stikov s Sovjeti, morajo sedaj izvažati v to državo polovico svoje industrijske proizvodnje. S Sovjeti se odvija 80 odst. bolgarske, 57 odst. madžarske in 50 odst. poljske zunanje trgovine. V zameno prejemajo velike količine naravnega plina, nafte, železove rude in drugih surovin življenjskega pomena. Toda s tem so od Sovjetov popolnoma odvisni. Poljska npr. se mora obrniti na Moskvo, da prejme 73 odst. potrebne železne rude, 77 odst. nafte, 80 odst. litega železa

Pameten glas iz Furlanije

V Vidmu izhaja vsakih 14 dni revija z naslovom »Friulano - Il Punto«. Prav je, da na to revijo opozorimo tudi našo javnost, ker piše trezno, dokumentirano in kar mogoče objektivno o vprašanjih, ki zadevajo našo deželo in zlasti furlansko narodno skupnost.

V zadnji številki (3) ima nekaj zelo zanimivih člankov v zvezi s slovensko problematiko danes. Naj omenimo članek »A proposito di Osimo« tržaškega poslanca Corrada Belcija, potem »La tutela della minoranza linguistica slovena« prof. Sergija Bartoleja in zlasti še precej obširen članek »La "questione" della Slavina Friulana«, ki ga ni napisal Ottorino Burelli, profesor, duhovnik in bivši urednik škofijskega lista Vita Cattolica. Ta članek za služi posebno pozornost zavoljo svoje objektivnosti, dokumentiranosti in simpatije do ljudi v Beneški Sloveniji. Redkokdaj je italijansko oz. furlansko pero pisalo o Slovencih s takim razumevanjem kot je napisan ta članek.

Najprej avtor poda kratek, a zgodovinsko točen vpogled v zgodovino beneških Slovencev od Longobardov do priključitve k Italiji leta 1866. S tem letom, pravi pisec članka, se je začel »beli genocid« nad Slovenci. Italijanska liberalna država je imela tamkajšnje prebivalstvo kot nezanesljivo. Zato so že takrat sklenili, da ga je treba raznaroditi. K temu naj služi predvsem šola in kultura. Da bi čimprej to dosegli, so leta 1887 ustanovili v Sempetru Slovenov učiteljskišče z odkrito nalogo, da pripravijo vrsto učiteljev, ki bodo v svoji deželi opravili raznarodovalno delo. Vendar uspehi niso bili posebno vidni. Potem pa je prišel fašizem in z njim »črno« leto, kot se izraža avtor. Gre za leto 1933,

za in 100 odst. niklja ter naravnega plina.

Največji del plina, nafte in električne energije prihaja satelitskim državam po treh daljnovodih: po naftovodu »Priateljstvo« iz notranjosti Rusije, po plinovodu »Bratstvo« z Urala ter preko elektrovske mreže »Mir in edinost«, ki preskrbuje skoraj že vso vzhodno Evropo. Sovjeti bi mogli s pritiskom na gumb ustaviti tovarne in ugasniti luči po hišah velikega dela svojega imperija. Argument, ki hitro prepriča vzhodnoevropske voditelje, da se podredijo moskovskim ukazom.

POPOLNO NADZORSTVO

V tretji zgradbi, najpomembnejši, je sedež sovjetske komunistične partije. Tajnik njenega osrednjega odbora, Konstantin Ruskov, ki so mu poverjene zveze s komunističnimi strankami vzhodne Evrope, bedi nad vsako dejavnostjo v satelitskih državah: šport, rudarstvo, šolstvo, gozdarstvo, založništvo, industrija itd. Vsakokrat, kadar se kak tovariš oddalji od moskovske linije, že poskrbi Ruskov, da ga spet pripelje v svojo štalico.

Druge oči in ušesa pa ima Moskva nastavljene pri svojih veleposlaništvih v satelitskih državah. Vsako veleposlaništvo ima določeno število agentov tajne policije. Tako parkira npr. sovjetski veleposlanik v Pragi Vladimir Matsekovič, star 69 let, pogosto svoje vozilo pred uradom tajne češkoslovaške partije Gustava Husaka. Njegovih tisoč sodelavcev, med njimi nič manj kot 11 svetovalcev in 25 prvih tajnikov sovjetskega veleposlaništva je več kot dovolj za popolno nadzorstvo.

Sovjetski diplomati se ne ustavljajo niti pred osebnim zastraševanjem. Prejšnji veleposlanik v Varšavi, Stanislav Pilotovič, je bil poznan po telefonskih izpadih nasproti uredništvom časnikov in revij, če je bral kaj takega, kar mu ni prijalo. Po njegovem posegu je poljska cenzura npr. očistila v romanih anglo-poljskega pisatelja Josepha Conrada vse, kar se je zdelo protiruskega, najsi se je tudi nanašalo še na carske čase.

Prebivalstvo vzhodne Evrope se torej ne moti, ako zatrjuje, da živi v največjem zaporu na svetu. Z Zahodom nimajo nobenih stikov. Vsa pošta je pod nadzorstvom. Tisti, ki dobijo dovoljenje za izselitev, ne morejo vzeti s sabo, v največ primerih, tudi svojih družin.

TRDA RESNIČNOST

Vzhodnoevropski človek se je moral naučiti sprejeti trdo resničnost. Pri vsem tem je minilo le deset let, odkar so sovjetski tanki vdrl v Prago. Na Madžarskem je še živ spomin na vstajo leta 1956 in Poljaki niso pozabili na pripravljenost sovjetskih enot, da vderejo v Varšavo, ko je bil isto leto poskus narodne vstaje tudi na Poljskem. Za Vzhodne Nemce pa ob 20 sovjetskih divizijah v deželi ni nobene nevarnosti, da bi tudi za trenutek pozabili, kdo je gospodar.

Leta 1975 je bil v Helsinkih podpisan sporazum, s katerim so se tudi komunisti obvezali, da bodo dopustili bolj svobodno kroženje informacij v njih deželah in da bodo olajšali potovanja na Zahod. To je vzbudilo določene upe po vzhodnoevropskih deželah. Nad 100.000 Nemcev je vložilo prošnje za izselitev. Na Poljskem je 59 uglednih profesorjev, znanstvenikov in pisateljev podpisalo listino, v kateri terjajo svobodo vere, dela, besede in izobraževanja. Celo na Češkoslovaškem, kjer je bila policija najostrejša, je 300 znanstvenikov in nekdanjih politikov podpisalo izjavo, znano Listino 77, z zahtevo po spoštovanju državljanjskih pravic.

Vse to pa ni pomagalo in ni spremenilo trde resničnosti v vazalnih državah Moskve. Listina iz Helsinkov je ostala v glavnem mrtev papir in Moskva je na drugi konferenci v Beogradu prepričala, da bi bile v sklepni listini imenovane človečanske pravice. Zalostna stvarnost, ki kaže na to, da bodo tri velike palače v Moskvi tudi v prihodnje metale svojo morečo senco na ljudi vzhodne Evrope.

Odličniki

Pismo patriarha Albina Lucianija pisatelju Charlesu Dickensu (*)

Dragi Dickens! Sem škof, ki je začel pisati vsak mesec za Glasnik sv. Antona pismo neki znameniti osebnosti. Ker sem imel na voljo zelo malo časa — bilo je tik pred božičem — nisem vedel, koga izbrati. Takrat pa glej, sem opazil v nekem časopisu reklamo za vaših pet slovitih »Božičnih knjig«. Takoj sem si dejal: kot otrok sem jih prebral, neskončno so mi ugajale, ker so vse prčete čuta ljubezni do ubogih in do socialnega preroda, vse polne tople fantazije in človečnosti; njemu bom pisal. Sedaj sem tu, da vas motim.

Omenil sem že vašo ljubezen do ubogih. Občutili ste jo in jo na pretresljiv način izrazili, ker ste sami kot otrok živeli med reveži. Star 12 let, z očetom v zaporu zaradi dolgov, ste pričeli delati v tovarni za loščila, da bi pomagali materi in bratom. Od jutra do večera so vaše majhne roke zavijale pločevinaste škatle z loščilom za čevlje pred očmi neusmiljenega gospodarja. Ponoči ste spali v podstrešju. Ob nedeljah ste delali družbo očetu v zaporu skupno z vso družino, kjer so vaše otroške oči zaprepaščeno gledale na desetine in desetine bridkih primerov.

Iz tega razloga so vaši romani polni revnih ljudi, ki žive v veliki bedi: žene in otroci, uvrščeni v tovarne ali v trgovine, tudi pod šestimi leti; noben sindikat jih ne brani; nimajo nobene zaščite pred boleznijo ali nesrečo; njihova plača predstavlja lakoto; delo je raztegnjeno do 15 ur na dan in z obupno enolčnostjo priklenja krhka bitja na silni in hrupni stroj, na okolje, ki je telesno in npravno nezdravo ter čisto sili k iskanju pozabe v alkoholu ali v poizkusu pobega v prostitucijo.

Nasproti tem izkoriščanim so zatiralci. Eden izmed njih je oderuh Scrooge, glavni junak vaše »Božične pesmi v prozi«. Dva gospoda, ki sta naključno prišla v njegovo delovno sobo, mu s peresom in z beležnico v rokah govorita: »Božič je, na tisoče je ljudi, ki jim manjka najnujnejše, gospod!« Scrooge pa odgovarja: »Ali ni zaporov in gostišča za prosjake, mar še ne delujejo?« - »So, delujejo, a lahko le malo store, da bi razveselili telesa in duše revežev o božiču. Radi bi zato zbrali fonde, da bi revežem nudili hrano, pijačo in kurjavo. Kakšen znesek lahko vpišemo z vaše strani?« - »Nobenega. Želim, da me pustite pri miru. Jaz ne praznujem božiča in si ne morem dovoliti razkošja, da bi podpiral lenuhe. Ko plačujem takse za reveže, s tem prispevam za vzdrževanje zaporov in ubožnic. Kdor je v stiski, naj se obrne tja.«

»Mnogo jih je, ki tja ne morejo iti, mnogi pa bi raje prej umrli kot napravili tako pot.«

»Če raje umro, bodo storili dobro, če to napravijo hitro. S tem bodo zmanjšali preobilico prebivalstva. Sicer pa, te stvari se mene prav nič ne tičejo!«

Tako ste orisali skopuha in oderuha Scroogea; bragal se je samo za denar in za posle. Njemu kot protitež pa ste prikazali njegovega pokojnega družabnika Marleya, ko se ta bridko obtožuje: »Biti človečanski bi moral biti moj posel. Splošno blagostanje bi moral biti moj posel. Dejavnost ljubezen, blagosrčnost in dobrohotnost vse to bi moral biti moj posel. Zakaj sem hodil med množico sebi podobnih z očmi uprtimi v tla, ne da bi jih kdaj dvignil k tisti blagoslovljeni zvezdi, ki je vodila Modre k nekemu hlevcu? Ali ni bilo morda drugih revnih domov, kamor bi me lahko vodila njena luč?«

Od takrat, ko ste pisali te besede (1843) do danes je minilo nad 130 let. Zanimalo vas bo vedeti, če in kako so odpomogli ljudem, ki so bili predmet bede in krivice, ki ste jih vi ovajali?

Takoj vam povem. V vaši Angliji in v industrializirani Evropi so delavci znatno izboljšali svoj položaj. Imeli so na voljo eno samo silo: število. In so to izkoristili.

Stari socialistični govorniki so ponavljali: »Kamela je šla prek puščave. Njene noge so teptale zrnca peska, ona pa je po nosno in zmagoslavno govorila: »Zdrobim vas, zdrobim!«. Zrnca peska so se pustila zdrobiti; pa se je dvignil puščavski veter, strašni samum. »Dajte, zrnca,« jim je dejal, »združite se z menoj v eno samo gmojo, da bomo skupno bičali surovo žival in jo pokopali pod gorami peska!«

Delavci so postali iz raztresenih in ločenih zrnec enoten oblak v sindikatih in v različnih socializmi, ki imajo nezankljivo zaslugo, da so bili skoraj povsod glavni dejavniki za doseženi dvig vseh delavcev. Danes jim pa čisto uspe uveljaviti svoj glas tudi v visokih državnih plasteh, kjer dejansko odločajo o njihovi usodi. Vse to so dosegli za ceno izredno hudih žrtev s

premagovanjem številnih primerov odpora in ovir.

Zveza delavcev za obrambo lastnih pravic je bila namreč najprej proglašena kot nezakonita, potem so jo prenašali, nato pa pravno priznali. Država je bila najprej »policista«. Delovno pogodbo je razglasila za zasebno zadevo in prepovedala kolektivne pogodbe; gospodar je držal nož za ročaj; vladala je svobodna konkurenca brez zavor. Če tečeta dva gospodarja za enim delavcem, bo delavčeva plača rasla. Če dva delavca vlečeta za sunknjem enega gospodarja, bo pa delavčeva mezda padla. To je zakon, tako so govorili, ki avtomatično prinaša ravnovesje vseh sil. Res pa je bilo nasprotno: vodil je v zlorabe kapitalizma, ki je bil in je v nekaterih primerih še danes »zlonsen sistem«.

In sedaj? Bog se nas usmili! V vaših časih so bile socialne krivice enosmerne, narejene delavcem. Ti so morali s prstom goziti gospodarjem. Danes je tistih, ki namerjajo prst, brezkončna množica ljudstva: poljedelski delavci, ki se pritožujejo, da so mnogo na slabšem kot delavci v industriji; tu v Italiji je Jug proti Severu; v Afriki, Aziji in Latinski Ameriki so narodi »Tretjega sveta« proti narodom, ki žive v blagostanju.

Toda tudi pri slednjih so številni predeli, kjer vladata beda in negotovost. Mnogo delavcev je brezposelnih ali je njihovo mesto negotovo, niso povsod v zadostni meri zaščiteni proti nesrečam na delu, čisto se čutijo, da ravnajo z njimi kot s proizvajalci sredstev in ne kot z glavnimi ustvarjalci dobrin. Nebrzdano tekanje za blagostanjem, pretirana in nora raba nepotrebnih stvari pa je še bolj spravila v nevarnost nujno potrebne dobrine: zrak, čisto vodo, tišino, notranji mir in počitek.

Menili so, da so petrolejski vrelci kakor vodnjak sv. Patricija brez dna; nadomada pa so se zavedeli, da smo skoraj pri zadnjih kapljicah. Upali so, da bo v daljnih časih, ko bo petrolej izčrpan, moč računati na jedrsko energijo, pa nam že prihajajo pripovedovat, da obstaja pri proizvodnji te energije nevarnost radioaktivnih žarkov, ki so škodljivi za človeka in njegovo okolje.

Bojazen in zaskrbljenost sta velika. Za mnoge velika puščavska žival, ki jo je treba napasti in pokopati ni več kapitalizem, ampak tudi sedanji sistem, ki ga je treba strčiti z revolucijo, katera bo vse prevrgla na glavo. Za druge se je ta preobrat že začel.

Današnji ubogi »Tretji svet« — tako pravijo — bo kmalu bogat po zaslugi petrolejskih vrelcev, ki jih bo izkoriščal samo zase; svet potrošniškega blagostanja pa bo čobival petrolej samo po kapljicah; zato bo moral omejiti svojo industrijo in svojo potrošnjo ter se podvreči nazadovanju.

Sredi tega povečanja problemov, skrbi in napetosti pa še vedno veljajo razširjena in posodobljena načela, za katera ste se vi, dragi Dickens, tako toplo zavzemali, čeprav na nekoliko preveč čustven način. Uveljavljali ste ljubezen do reveža, ne toliko do posameznega ubožca, kot do revnih, ki so se, zavrnjeni kot posamezniki in narodi, čutili razred in se solidarizirali med seboj. Tem gre brez omahovanja, po Kristusovem zgledu, iskrena in odkrita prednost vseh kristjanov.

Solidarnost. Smo na eni sami ladji, polni narodov, ki so se med seboj že zblizali v prostoru in v navadah, toda smo na zelo razburkanem morju. Če nečemo iti nasproti hudim neredom in neuravnovesenostim, velja tole pravilo: vsi za enega, eden za vse. Vztrajati pri tem, kar povezuje, naj pade pa to, kar loči.

Zaupanje v Boga. V ustih vašega Marleya ste želeli, naj bi zvezda Modrih razsvetlila revne hiše. Danes je revni dom ves svet, ki tako zelo potrebuje Boga!

(*) Charles Dickens je bil angleški pisatelj, ki je živel v letih 1812-1870. Imel je zelo bridko mladost. Oče je bil zaprt zaradi dolgov, sam je pričel delati v neki tovarni, star 12 let. Prav grenka mladost mu je dala navdih za večino njegovih najbolj znanih del (Oliver Twist, David Copperfield), ki so pa kljub temu prežeta z očitno humorističnim poudarkom, kar potrjuje njegovo delo »Krožek Pickwick«. Zelo uspešen Dickensov realizem, ki je poln človeške toplote, je imel posledice celo na socialnem področju; vplival je na angleško zakonodajo glede mladostnikov.

• Na god sv. Bernardke, 18. februarja, so v Lurdu odprli ob stoletnici njene smrti »Bernardkino leto«. Za to priložnost je bila procesija po mestnih ulicah in nato somaševanje v podzemeljski baziliki sv. Pija X. V prihodnjih tednih bo v Lurdu več srečanj, katerih predmet bo razpravljanje o lurskih dogodkih. Ze do sedaj je najavljenih 660 romanj.

Postno pismo goriškega škofa

Postni čas je za vsakega kristjana čas večje zavzetosti; tako tudi za naše škofijsko občestvo. Vaš škof je vesel, ko vidi, da velikodušno, čeprav tudi s težavo, sledite njegovim navodilom in pobudam, ki trajajo že nekaj let.

Zanimivo bi bilo, če bi skupaj prebrali, kar sem vam v preteklih postnih časih predlagal, da bi pregledali, kaj smo uredili, korake, ki smo jih skupaj napravili, da bi naša Cerkev postala zvesta svojemu poklicu in svojemu poslanstvu, katero ji je Kristus zaupal. Nagib, ki stalno spremlja in vodi naše življenje in naše dušnopastirske programe, je tisti, ki ga najdemo v besedah sv. Pavla:

»Vsakdo naj živi po milosti, ki jo je prejel, in naj služi bližnjemu kot dober upravitelj mnogotere milosti božje; vsakdo naj vrši svojo nalogo z milostjo, ki jo je prejel od Boga, da se bo v vsem poveljeval Bogu po Jezusu Kristusu.«

POKLIC SLUŽENJA

Apostol nas poziva, naj vsakdo izmed nas pomisli na posebno milost, ki jo je

prejel in naj se trudi, da bo odgovoril na ta dar. Iz besed apostola Pavla je jasno, da nas je Bog prvi pozval tudi s posebnimi poklici. Ta krščanski poklic se ne tiče nas samih, temveč je poklic tudi za brate, da jim služimo v medsebojni ljubezni. Zaradi tega uči apostol, je naš poklic k služenju ob posnemanju Kristusa, ki ni prišel, da bi mu drugi služili, ampak da bi on drugim služil. Kot se iz enega poklica za kristjana rodi veliko število posebnih poklicev, tako se iz poklica k služenju rodijo poklici k številnim službam v Cerkv.

Papeško pismo o evangelizaciji v sedanjem svetu govori o raznoterih službah v soglasju s sedanjimi potrebami; pri tem omenja službe katehiztov, vodij pri molitvi in službi božji, pa zavzetost pri pomoči potrebnim bratom, službo voditeljev majhnih krščanskih občestev, pa odgovornih za apostolska giganja in končno govori še o laikih, ki so se posvetili delu v misijonih. Te nove poklice moramo danes znova odkrivati in ob tem odkrivanju je potrebno, da naša občestva zastavijo svoj novi način dela in življenja.

KLIC PO PRENOVI

Postni čas kliče k spreobrnjenju. Če se bomo zavzeli za to, da znova odkrijemo te poklice, bo to v resnici sprememba miselnosti in načina, kako biti kristjani v današnji Cerkv in v današnjem svetu.

Ker je v Cerkv greh, upor zoper Sv. Duha, ljuljka pomešana s pšenico, sv. Pavel nadaljuje: Spremenite se, prenovite svoje mišljenje, odložite starega človeka in oblecite novega, ki je ustvarjen po Bogu v pravičnosti in resnični svetosti. Osebnih prenovi odgovarja tudi prenovitev pastoralnega dela, to je življenja Cerkev, v kolikor je ta nadaljevanje Kristusa, s tem, da gre Cerkev naproti vsem, zlasti še potrebnim, zavženim, nerazvitim in vsem, ki Kristusa še ne poznajo.

SKUPNA ODGOVORNOST

Spreobrnjena Cerkev živi iz vere in z navdušenjem za svoje evangeljsko poslanstvo tako, da more reči o sebi skupaj z apostolom: Gorje meni, če ne bi oznanjal evangelija. Tako bo rastlo občestvo, ki se bo javljalo v posameznih skupnostih; v družinah, organizacijah, župnijah, v šoli, na delovnem mestu v prepričanju, da je povsod potrebno oznanjati Kristusa. Na ta način bodo v Cerkv dozoreli tudi izredni poklici pot npr. poklic za mašnika, za redovnika, za misijonarja.

Vsi, ki imajo odgovornost za vzgojo in formacijo drugih, naj bodo učitelji resnice in pričevalci vere, da se bodo novi rodovi odprli čudovitemu idealu služenja bližnjemu in bodo tako premagali za današnje čase tako značilno egoistično zadržanje. Tako bomo z lastnimi očmi lahko videli našo Cerkev, kako bo zorela v svojem poklicu in misijonem poslanstvu in bo pod vodstvom Sv. Duha lahko stopila pred ljudi, da jih vodi k veri, resnični svobodi in miru v Kristusu.

Sedanji postni čas naj nas vse spodbuja k molitvi, pokori in k širjenju evangeljskega oznanila. Tudi misijonarji, ki so med nami navzoči in so na voljo vsem skupnostim, naj k temu pripomorejo.

Vaš škof

PETER COCOLIN

Vietnam spet doživlja begunske kolone. To pot se ljudstvo umika pred kitajskim zavojevalcem s severa, medtem ko iz Južnega Vietnama še vedno domačini beže po morju v tujino, ker jim nasilje sedanjega režima postaja nevarno. Komunistem ima lahko obilo obrazov in nalepk, a v bistvu je za človeško naravo uzakonjeno nasilje

OD TEDNA DO TEDNA

■ V Catanzaru je porotno sodišče po 268 dneh obravnave izreklo razsodbo v zvezi z atentatom, ki se je zgodil 12. decembra 1969 na trgu Fontana v Milanu in je zahteval 17 smrtnih žrtev, več desetih oseb pa je bilo ranjenih. Varnostni organi so najprej obdolžili atentata anarhista Pietra Valpreda, toda kasneje se je izkazalo, da je imel atentat desničarski izvor. Tako je prišlo do aretacije in obtožbe Franca Freda, Giovannija Ventura ter bivšega časnikarja in agenta obveščevalne službe SID Guida Giannettinija. Sodišče je vse tri obsodilo na dosmrtno ječo, toda Freda in Ventura sta se pravočasno izmuznila v tujino. Obsojena sta bila tudi general Maletti in kapetan La Bruna, prvi na 4 leta, drugi na 2 leti zopora, ker sta svoj čas omogočila Giannettiniju pobeg v tujino. Zanimivo je, da je bil obsojen tudi anarhist Valpreda. Sodišče ga je sicer oprostilo obtožbe pokola »zaradi pomanjkanja dokazov«, prisodilo pa mu je 4 leta ječe »zaradi združevanja v zločinske namene«.

■ V opoldanskem nagovoru pred molitvijo angelovega čiščenja je sv. oče zbranim vernikom zlasti priporočil molitev za končanje spopada med Kitajsko in Vietnamom. »Mislim še posebej na otroke, ostarele in bolne,« je dejal. »Niti zemljepisna oddaljenost niti idejna različnost ne morejo v nas oslabiti bratških čustev, ki nas večjejo na vsakogar v svetu, čeprav ni krščen, poleg tega pa so med vojniki civilisti, ki jih je zajela vojna, tudi naši bratje po veri.«

■ Sv. oče Janez Pavel II. je zadnje nedelje popoldne obiskal župnijo Naše Gospe Čestohovske v rimski četrti La Rustica. Župnija je bila ustanovljena pred 12 leti in šteje sedaj 10.000 duš. Papež je v pridigi dejal, da mu je znano, da je nova župnija rasla postopoma z vključevanjem novih priselencev in da še danes ni delna socialnih storitev. Župljanom je zaželel, da bi se njihove težnje po večjem človeškem dostojanstvu čimprej uresničile.

■ Trije neznanci so z zakrinkanimi obrazi in s samokresi v rokah v zgodnjih jutranjih urah vdrli 23. februarja v baziliko

sv. Marka v Benetkah, ustrahovali čuvaje ter odnesli diadem s 50 dragulji, ki je krasil ikono Matere božje Zmage (Nikopejske).

■ Blizu Parme so varnostni organi zajeli štiri teroriste, od katerih sta dva Nemca, moški iz Berlina, ženska pa iz Nürnberga. Ptrljažnik avtomobila je bil poln orožja, poleg tega pa so imeli teroristi še nekaj ponarejenih dokumentov.

■ Libija je podražila petrolej za pet odstotkov. Novica je neprijetna tudi za Italijo, saj uvaža Italija iz Libije kar 13 odst. celotne petrolejske oskrbe. Največji odjemalci Libije so družbe IP, AGIP in Montedison.

■ Proti volji islamskega voditelja Homeinija je levičarska organizacija »Fedajinov« sklicala v Teheranu veliko zborovanje, ki se ga je udeležilo več deset tisoč oseb. Manifestanti so zahtevali ustanovitev socialistične delavske republike in besede islam sploh niso omenjali. Jasno je, da se Homeini s tem stališčem ne strinja. Fedajine je obdolžil, da so proti islamsko usmerjeni in da jim ne gre mesta v novi obliki države.

■ Spopad med Kitajsko in Vietnamom se je pretekli teden nadaljeval v nezmanjšanem obsegu. Kitajske čete so prodrle ponekod 80 km v notranjost Vietnama in zasedle štiri pomembnejša območja mesta. Podpredsednik kitajske vlade Deng Xiaoping je izjavil, da Kitajci ne stremijo po vojaški zmagi, temveč hočejo le prisiliti Vietnam, naj umakne svoje čete iz Kambodže in se v bodoče odreče samovoljnemu ravnanju na azijskem Jugovzhodu. Obenem naj bi Sovjetska zveza spoznala, da Kitajska ne sprejme njene navedbe v Aziji. Deng je vietnamskim voditeljem predlagal, naj bi začeli nakopičena vprašanja reševati s pogajanjem.

■ Po padcu Saigona konec aprila 1975 v komunistične roke je zapustilo Južni Vietnam že četrta milijona ljudi, vietnamske oblasti pa so poleg tega pogonale iz dežele 160.000 ljudi kitajskega rodu. Iz tajskih in malezijskih begunskih taborišč je prišlo v ZDA že 150.000 Vietnamcev, v Francijo pa 45.000. Te dni so sporočile avstrijske oblasti, da bodo tudi one sprejele sto vietnamskih družin. Pobudo za to človekoljubno potezo so dali župljani kraja Hard v škofiji Feldkirch na Predarlskem, ki bodo sprejeli polovico teh družin.

IZ KANALSKE DOLINE

Ukljani gredo v Celovec

V Domu glasbe v Celovcu bo 4. marca ob 14.30 nastop koroških pevskih zborov. Prireditve ima ime »Koroška poje« in je bila na sporedu že lansko leto. Večinoma bodo letos nastopili na njej zbori iz Roža. Med temi pa bo nastopil tudi mešani pevski zbor »Planinka« iz Ukeve. Lepaki tudi po Kanalski dolini že opozarjajo na pevski nastop v Celovcu. Ukovski zbor pa se nanj pridno pripravlja.

Nastopil bo, kot je že navada, v ukovskih ljudskih nošah. Z njimi vzbujajo povsod pozornost in občudovanje. Pesem in ukovske noše pomenijo danes pravi biser iz zakladnice ljudske kulture, ki ima v teh krajih še koroški pečat, saj je Kanalska dolina v vsej svoji zgodovini pripadala Koroški. Zato so tu koroška izročila, narrečja, pesmi, noše. Zato tudi nastop Ukljanov na prireditvi »Koroška poje« v Celovcu znova oživil staro povezanost tega kota s koroško deželo.

Kam z milijoni lir?

V devinsko-nabrežinski občini si odborniki in z njimi vodilni politični delavci vseh strank in struj belijo glave, kako in kje in v kak namen porabiti vsoto 120 milijonov lir, ki jih občini nudi graditeljica prelivnega voda tekočih gorov, namreč francoska družba Total-Aquila.

Ko je to rafinerijsko podjetje imelo že v žepu pristanke javnih teles — občin, province, gozdne in poljske straže, cestnih, telefonskih, električnih, železniških in raznih drugih uprav — in se je v dolgotrajnih razgovorih pogodilo z lastniki prizadeatih zemljišč ter plačalo kot odškodnino za služnostno pravico organiziranim posestnikom kar primerne pristojbine po 14.000 lir za vsak dolžinski meter obremenjene trase in neorganiziranim po tri, po dva tisoč lir ter pri cerkvenih zemljiščih — po zaslugi višjega in vsemodrega gospodarstvenika iz Gorice — celo samo po en tisoč lir, tedaj sta občinski upravi Zgonika in Nabrežine ujeli graditelje voda v mreže nekega zakona o ekoloških okužbah in pod tem pravnim naslovom izsilili še dodatni prispevek — prva 100 in druga 120 milijonov — za pomirjenje živcev prebivalstva, ki bi odslej živelo v večnem strahu pred zelo hipotetično nevarnostjo kake malo verjetne okvare na globoko zakopanih ceveh in še manj verjetne škode na bližnjem skalovju in grmovju. Brž ko se je omeščalo darežljivo francosko srce, se je odprlo tudi vprašanje, komu to lepo torto servirati.

Na nekem sestanku je bila ta stvar uradno ali vsaj poluradno objavljena in obrazložena. Poslušalci so veselo sporočilo razumeli takole: Total ni dolžan ničesar, vendar hoče biti plemenit in bo dal, kar bo dal, čisto prostovoljno in je ekološki zakon povlečen zraven bolj za lase kot za roke v formalno opravičen izdatka, recimo kot pravna fikcija, in še: v dogovoru z občino je že tudi sklenjen namen uporabe, tako da pojde denar za kulturne naprave ali pravilnice rečeno — v naprave za širjenje kulture, in zopet še bolj konkretno: za gradnjo kulturnega doma v Nabrežini.

Ce je tako, ni kaj debatirati. V pravnem svetu velja načelo, da je lažje obrniti tok Soče nazgor kakor prebrniti namen sprejetega darila. Na nekem poznejšem in slabo obiskanem sestanku, ki ga je sklicala Slovenska skupnost, pa je bilo slišati

predloge, naj se omenjeni denar investira na področju naftovoda, kar pomeni v nič mešanih slovenskih vaseh severnega, hribovitega pasu občine, pa tudi v tem primeru se je govorilo o lokalih za kulturne dejavnosti, medtem ko nekateri predlogi gospodarskega značaja sploh niso našli odmeva in odgovora, tako da je zopet ostal vtis, da Total daje prispevek le za kulturo.

Končno pa je po vseh sestankih slišati v zasebnih razgovorih tretje tolmačenje: da je ali bo francoski denar brez vsake klavzule, da bo dan na voljo za kakršnokoli porabo. Občanom je torej treba razjasniti.

Ce je ta tretja verzija pravilna, ni dvoma, da bi morala vsaka in kakršnokoli občinska uprava ves darovani znesek porabiti za zadostitev raznim potrebam v kraških vaseh vzdolž novega gorivskega voda od Trnovice do Medje vasi, to je med starim in prastarim slovenskim prebivalstvom teh krajev, in to ne zaradi služnostnih bremen na zemljiščih (saj so lastniki že prejeli plačilo) in tudi ne zavoljo kake panoramične izkvarjenosti (saj jo čutijo bolj tuji turisti kakor domačini), marveč zato, ker prav te prastare slovenske kraške vasi uživajo mnogo manj udobnosti kakor nižji, južni predel devinsko-nabrežinske občine in imajo precej nerešenih problemov.

Nikakor pa bi ne bilo resno početje, če bi ta nepričakovani Miklavžev dar drobnjarsko trošili po okusu nekaterih predlagateljev za nekaj žarnic javne razsvetljave, kjer ni nujna, in za krpanje neke bližnjice do avtobusne postaje, kjer je zraven asfaltirana cesta, in za »osmoljenje« zapuščene vojaške ceste v dobro mestnim turistom, ko je že kar tako dobra, ali za podobne nič nujne in nikomur potrebne stvari.

Tudi za popraviljanje prometnih makadamskih potov bi bilo škoda izčrpati ta fond, ker je to stvar rednega vzdrževanja iz rednih letnih proračunov in je dovolj, da se to izvršuje na strokoven način in ne z diletantskim krpanjem, ki zaleže le za čas od odhoda delavcev do prihodnjega dežja.

Zaceliti bi bilo treba tiste velike rane, ki boljje večjo množico omenjenih prebivalcev, rešiti probleme trajne veljave. Prihodnjic jih bomo poiskali in skušali dati primeren odgovor.

Abdütus

Bralci pišejo

Razmišljanje o zadnjih koroških kulturnih dnevih v Celovcu (od 15. do 17. februarja 1979)

Ob desetletnici prirejanja kulturnih dni na Koroškem človek ob takem pomembnem kulturnem dogodku zares ne more mimo, ne da bi se ustavil in globoko zamislil, tako v celotno prireditve in kar je bilo v tem okviru zajeto. Kot nepristranskemu opazovalcu naj mi bodo dovoljene nekatere stvarne pripombe.

Priznati je treba, da je bila celotna prireditve prizadevno organizirana ter da je ob številni udeležbi zlasti mladih intelektualcev ves čas trajanja v redu potekala, vendar pa se zdi, kar se ne da prezreti, da organizatorji pozabljajo na to, da živijo Slovenci na severni strani Karavank v pluralistični družbi in da je v teh kulturnih dneh prevladovala izključno ena sama ideološka in politična usmerjenost. Mojo trditve potrjuje stvarno dejstvo in okoliščina, da so bile v okviru umetnostne razstave desetih koroških umetnikov razstavljene publikacije vse v znamenju slovenskega partizanstva ter njegovega osvobodilnega boja.

Kar se umetniške razstave same tiče, sem mnenja, da bi s skrbno selekcijo samo pridobila.

Nad vse razveseljivo pa je dejstvo, da so organizatorji našli s slovensko manjšino in z nemiško narodnostno večino skupno pot v znamenju sprave in sožitja in to na kulturni osnovi.

V luči gornjega razmišljanja se človek s pogledom na današnjo koroško stvarnost nehoti zaskrbljeno vpraša: kam plove Koroška — žibelka slovenstva?

F. G.

■ Zalostne smrti je končal zdravnik Luigi Di Sarro v Rimu. Ko je vozil z ugasjenimi lučmi (pri sebi je imel mlado Angležinjo), ga je skupina civilistov iz drugega avtomobila pozvala, naj ustavi. Zdravnik je, misleč da gre za ugrabitelje, pobegnil, neznan avto pa za njim. Neznanci so končno uspeli blokirati zdravnikov avto. Eden je stopil s samokresom do njega, tedaj pa je zdravnik znova pognal avto. Neznanelec je sprožil samokres in zdravnika ustrelil. Nato se je izkazalo, da so bili zasledovalci karabinjerji v civilu.

■ Stevilo otrok, žrtev neke skrivnostne bolezni, ki že več časa povzroča v Neaplju in okolici smrtne žrtve, je naraslo na 69, kar seveda povzroča nove in nove polemike. Tragično je pri tem dejstvo, da sami zdravniki ne vedo, kako se zoperstaviti temu neznanemu bacilu. Zaenkrat si pomagajo le z razkuževanjem prostorov.

Nabrežina

Poroka. V soboto 11. februarja sta se poročila v domači cerkvi Robert Hrovatin, mladi inženir z Opčin, in Silvana Rudež, uradnica in cerkvena pevka iz Nabrežine. Razumljivo, da ji je prepeval med mašo cerkveni zbor. Iskrene čestitke in voščila ob vstopu na novo življenjsko pot.

Isti dan sta obhajala 25-letnico poroke Marta Drašček in Franc, preprosto, a prišerno z večerno mašo. Naj tudi njih spremlja božji blagoslov in sreča!

Večer katoliškega tiska. Bil je 15. februarja. Lansko leto smo imeli prvič večer te vrste, ko je govoril prof. Maks Šah in brala svoje novele Marija Mislje. Letos pa smo celo uro kramljali ob »okrogli mizi« s pisateljico Zoro Piščanc tako o njeni letošnji knjigi »Pastirica Urška« kot o pomeni »Katoliškega glasa«. Ljudi se je zbralo kar precej, saj so se dobro počutili na toplem in v prijazni družbi; gledali smo še filme o lanskem romanju v Turin. Na koncu je mladina poklonila pisateljici v priznanje za plodovito pisateljsko delo cvetlični dar.

Posojilnica. V nedeljo 18. februarja se je vršilo odprtje poslojpa Kmečke in obrtne posojilnice. Predsednik G. Zidarič je najprej orisal važnost pa tudi delo in skrbi, ki so končno privedle do novega sedišča s sodobnimi in ustreznimi prostori. Po blagoslovitvi, ki jo je izvršil domači župnik, je župan Albin Škerk prerezal tradicionalni trak in čestital k važnemu dogodku, čemur so se pridružili tudi gostje od raznih kreditnih zavodov. Domačini so si z veseljem in ponosom ogledali nove prostore ter se udeležili zakuske.

Pustovanje. Bilo je v soboto 24. februarja in so ga v celoti pripravili domači skavti in skavtinja. V okrašenih župnijski dvoranici so se vrstili prizori, »skečie«, med katerimi je zlasti izstopal »o šoli« in »o snemanju filma«. Skavtski ansambel je poskrbel za razvedrilo, srečeval pa je vse pritegnil.

Tržaški g. škof je v bolnišnici

V noči od torka na sredo je moral tržaški g. škof L. Bellomi v bolnišnico. Težave ima s srcem (angina pectoris). Največja nevarnost je mimo, vendar bo zdravljenje precej dolgo in g. škof bo moral počivati. Zelimo mu skorajšnje ozdravljenje in v ta namen tudi molimo.

Koncert zbora »Marij Kogoj« pri Sv. Ivanu

Petje je za Slovence praznik, praznik petja in praznik slovenske besede. Tak praznik so nam nudili odlični pevci zbora »Marij Kogoj« in sopranistka Ljuba Bercè Košuta v nedeljo 25. februarja v Marijinem domu pri Sv. Ivanu. Spored se je začel z besedami o Prešernu kot uvod k proslavi. Nato je zbor zapel Prešernovo Luna sije, ki jo je uglasbil J. Flajšman. Sledile so tri resitacije Prešernovih pozij. Z burnim ploskanjem je občinstvo nagradilo A. Pegana po izvedbi Beethovnov klavirske sonate. Odobravanje je izzvala tudi operna pevka Ljuba Bercè Košuta, ki je navdušila s svojim čistim glasom. Zapela je Pavčičevo Pastirico in Prešernovo Nezakonska mati in kompoziciji M. Vilharja. Hvaležni smo zboru in predvsem dirigentki Nadi Žerjal, ki nam je pripravila ta lepi večer, ki se je zaključil z Vrabčevima Slovenska pesem in Zdravljica. - E. F.

Dokument organizacije katoliških delavcev

Italijanska organizacija katoliških delavcev v Trstu, ki jo poznamo pod imenom ACLI, je izdala poseben dokument, v katerem našteva, katere sklepe škofijskega zborovanja »Iz oči v oči« sprejema v svoj program. Tako: skrb za zaposlitev, za izboljšanje javnih socialnih uslug, skrb za ostarele ljudi. Zavzema se za ustanovitev družinskih posvetovalnic, da se preprečijo prekinitve nosečnosti. ACLI je na strani istih, ki morajo rešiti stanovanjski problem. Zavzema se za vključitev telesno oviranih v šolo in v delo.

Končno se ACLI zavzema za javno šolo, ki naj bo v službi vseh državljanov in za vedno boljše poznanje vprašanj v odnosih med italijanskimi in slovenskimi skupnostmi.

Pročelje kapele p. Leopolda v Domju

Seja mladinske komisije SSK

V soboto 24. februarja je bila na sedežu Slovenske skupnosti v Trstu seja strankine mladinske komisije. Na njej so člani najprej razpravljali o pripravi, poteku in rezultatih študentskih volitev na tržaški univerzi. Kljub nezanimanju, v katerem so potekale letošnje volitve, je komisija zelo pozitivno ocenila volivni nastop, vsaj kar zadeva slovensko manjšino. Mladinska komisija je, kot znano, prvič aktivno in enakopravno sodelovala pri notni listi, in to s svojimi kandidati in s soodločanjem pri programu. Predvsem je pomembna enotnost, ki je bila dosežena med različnimi slovenskimi skupinami, kar je omogočilo izvolitev enega slovenskega kandidata, Branka Jazbeca.

Z velikim zadovoljstvom so člani vzeli na znanje visoko število preferenc, 105, ki jih je prejel član goriške mladinske sekcije SSK medicinec Goran Rustja. Mladinska komisija meni, da je tako enotno nastopanje za univerzitetne probleme nujno in bo po svojih močeh sodelovala na zborovanjih in na sejah, na katerih se bo odločalo o nadaljnjih akcijah in o zadržanju

slovenskih in italijanskih predstavnikov, ki so bili izvoljeni na skupni listi.

Mladinska komisija je tudi razpravljala o stikih z mladinskimi političnimi silami v Trstu. 12. februarja je bil na pobudo mladinske komisije SSK sestanek predstavnikov mladinskih komponent PCI, DC, PSI, PRI in SSK, na katerem naj bi razčistili odnos omenjenih sil do vprašanja globalne zaščite Slovencev in do nestrpnega vzdušja, ki je ob tem vprašanju nastalo v Trstu. Kljub nekaterim razlikam so vse omenjene sile za zaščito slovenskih pravic in za diskusijo v mirnem, omiknem in demokratičnem vzdušju brez šovinističnih provokacij.

Sledil je razgovor o nekaterih bližnjih dejavnostih mladine SSK na deželni ravni: tabor zamejske mladine ob sodelovanju Goričanov in Korošcev, stiki z mladinskimi političnimi predstavniki manjšin severne Italije v okviru priprav na evropske volitve, navezava stikov z mladinskimi predstavniki matične domovine.

Razgovor z občani

Vzhodnokraški rajonski svet je sprejel sklep, da seznanjajo podrobneje prebivalstvo o svojem delu. Zato je izdal lično brošuro v dvobarvnem tisku, ki naj bi jo prebrala vsaka družina vasi od Bazovice do Opčin.

Uvodoma je v brošuri poudarjeno, da mora biti rajonski svet organ, ki s svojimi posegi in s čim širšim sodelovanjem prebivalstva usmerja delovanje občinske uprave. Poleg vesti o sestavi sveta in umeščenosti komisijah so objavljena glavna vprašanja, ki jih je rajonski svet izrazil in odposlal občinskim upraviteljem, kot dokument o razmejiti področij za uvedbo zakona o pravičnih stanarinah, o pravilniku družinskih posvetovalnic ter o načrtu za ljudske gradnje na Opčinah (PEEP).

Splošno je občutena potreba, da se seznanita obe narodnostni komponenti o gornjem delovanju. Zato je brošura ustrezno napisana v slovensčini in italijanščini, kar dovolj kaže demokratično usmerjenost tukajšnjega prebivalstva, ki je brošuro povsod blagohotno sprejelo. Take pobude je treba le pohvaliti in tudi podpreti.

Slivno

Življenjski jubilej. Osemdeset let življenja je vedno lep mejnik, zlasti če je človek zdrav, delaven in mladosten. In prav tako je Marjeta Terčon, ta pristna kraška mamica. Polna spominov na preteklost, delavna in živahna ter usidrana v sedanost. Duhovita in zelo načitana, saj je v hiši vse polno slovenskih knjig, revij in časopisov, med temi je Katoliški glas že od prve številke. Starejši ljudje so do danes ohranili lepo navado, da ob nedeljah popoldne in ob deževnem vremenu poiščejo in najdejo čas, ki ga posvetijo branju knjig in časopisov.

Življenje jo je obogatilo z življenjskimi izkušnjami. Med prvo svetovno vojno, fronta je bila zelo blizu in je bilo veliko trpljenja in strahu, je našla čas in prilžnost, da se je kar dobro naučila češko in poljsko. Druga vojna ji je odpeljala moža v nemško internacijo, 19-letno hčerko pa v kruto in nasilno smrt.

Vzgojila je lepo število otrok v verskem duhu in v narodni zavestnosti. In to v časih fašističnega nasilja, gospodarske stiske in vojne. Takih slovenskih mater je bilo na tisoče. Le v današnjem času svobode in izoblija postajajo redkejše.

Marjeta Terčon, ta kraška korenika, je tako v težavah in veselju ter vestnem opravljanju svojega družinskega poslanstva dočakala 80 let. Voščimo ji običajno, vendar iskreno: še na mnoga leta. - Siš.

»Zafrkon«

Ob poslušanju oddaje »Zafrkon« 20. februarja se človek vpraša, kako da ta dva mlada fanta, tako posmehljivo kritična v določeni smeri, ne znata poseči v svoj notranji svet, kjer bi našla dovolj razloga za analizo svojih lastnih dejanj. Predpostavljam, da imata oba neko določeno izobrazbo, če jima je bila poverjena, čeprav šaljiva, oddaja na radiu. Pri vsakem našem dejanju oseva ali naša notranja urejenost, ali anarhija, ali omejenost. V Dnevniku Marka Avrelija beremo: »Nobeno suženjstvo ni bolj ponižujoče od suženjstva lastne omejenosti.« To bi bilo dovolj, če hočeta ob svoji, vsebinsko tako prazni oddaji pomisliti, da se je možno tudi pošteno pošaliti ne da bi pri tem žalili katera koli čustva poslušalcev.

F. V.

Jugoslavija zavrača zunanje vmešavanje

V Mariboru so v soboto 24. februarja proslavili 35-letnico pohoda 14. divizije na Štajersko, ki je bila tedaj še trdno v nemških rokah. Osrednji govornik na proslavi je bil glavni tajnik ZK Jugoslavije Stane Dolanc, ki se je sam udeležil pohoda. Velik odjek ne samo v domači javnosti, temveč tudi v tujini so imele besede, s katerimi je obsodil tuja vmešavanja v notranje zadeve držav in partij.

Dejal je, da Jugoslavija na svoji poti v socializem nikoli ni in nikoli ne bo dovolila, da bi ji kdo vsilil svoja stališča. »Vemo, da naša pot nekaterim ni bila všeč in jim tudi zdaj ni všeč, a to je njihova stvar.«

Dolanc je tudi omenil nekaj oblik vmešavanja v notranje zadeve Jugoslavije: to so npr. terorizem, ki ima svoje leglo v tujini, širjenje alarmantnih in lažnih glasov o partijskih ljudeh in o Jugoslaviji, organiziranje novih komunističnih partij proti sedanji Jugoslaviji, zikananje nekaterih jugoslovanskih narodov (mišljeni so Makedonci, ki jih bolgarska vlada razglašala za Bolgare). Jugoslavija in ZKJ se s takšnimi metodami in načeli v medsebojnih odnosih držav in partij ne moreta strinjati.

UTRIP CERKVE

• V španskem mestu Zaragoza, kjer je slovito Marijino svetišče El Pilar, bo letos od 10. do 12. oktobra mariološki in marijanski kongres. V zvezi s tem kongresom pripravljajo v Zagrebu posebno hrvaško romanje v Zaragoza. Ob tej priložnosti bodo svetišču podarili poseben plašč za Marijin kip, na katerem bo posvetilni napis v hrvaškem jeziku. Govori se, da se bo kongresa udeležil tudi Janez Pavel II.

• Na pobudo nadškofa Arna v Sao Paulu (Brazilija) je izšla brošura o proticerkvenih napadih v zadnjih desetih letih. V tem času so brazilski varnostni organi zaprli 122 duhovnikov (med njimi tudi 9 škofov), češ da so kritizirali ravnanje vlade v pridigah, delovali podtalno ter se udeleževali delavskih in študentskih demonstracij. Lai-

kov v cerkveni službi so v istem času zaprli 273. Med zaprtimi je bilo 36 tujih državljanov. Šest duhovnikov in enega bogoslovca so policijski oddelki ubili.

• Do leta 1966 je 40 % avstrijskih katoličanov opravljalo velikonočno dolžnost. Potem pa je prišel čas po koncilu, ki je po svoje vplival tudi na prejem sv. spovedi. Ljudje se spovedujejo vedno manj in to se pozna tudi ob velikonočni spovedi. V Avstriji gre sedaj za veliko noč k spovedi le še 25 % vernikov.

• Argentinska redovnica Beatriz Casiello je napisala knjigo »Bog je zvest«, ki pa očitno sedanji vojaški vladi ni bila pogodu in jo je zato prepovedala. V odgovor na to prepoved pa je predsedstvo argentinske škofovske konference dalo izjavo, da ni v knjigi ničesar, kar bi nasprotovalo krščanskemu nauku.

Govori sv. očeta v posebni knjigi

V času svojega osemdnevnega potovanja v Mehiko in nazaj je imel sv. oče 30 govorov. Govoril je revnim kmetovalcem, delavcem, študentom, politikom, duhovnikom, redovnicam, predvsem pa škofom, ki so se zbrali v Puebli na posvetovanje. Papeževe govore so že zbrali in izdali v posebni knjigi, ki ima 140 strani. Uvod je napisal znani jezuit Virginio Rotondi.

Zborovanje vernikov na Kitajskem

S Kitajske je prišla novica, da je bilo 9. januarja letos v Šangaju zborovanje vernikov, ki pripadajo raznim verskim skupnostim tako katoličanov, protestantov, budistov, muslimanov. Zborovalci so obsodili delovanje štirih kitajskih voditeljev, ki jih sedaj navadno nazivajo banda štirih, ker so ukinili vse verske skupnosti in njihove ustanove, požgali in porušili cerkve in templje, knjige in arhive. Zborovanja se je udeležilo okoli 800 ljudi. Podprli so sedanje kitajsko politično vodstvo. Ta novica vzbuja rahlo upanje, da se bo na Kitajskem tudi v verskem oziru v doglednem času kaj izboljšalo.

Deželno tajništvo SSK je zasedalo

20. februarja je v Jamljah zasedalo deželno tajništvo Slovenske skupnosti in obravnavalo vrsto pomembnih vprašanj. Tajništvo je med drugim odločno obsodilo protislovensko gonjo, ki jo vodijo razni nacionalistični krogi zlasti v Trstu ter poudarilo potrebo po hitrem izglasovanju zaščitnega zakona za slovensko manjšino. SSK je v tem okviru tudi pripravila posebno izdajo zakonskega osnutka v italijanskem jeziku ter ga razširila med italijansko javnostjo. Naš zakonski osnutek bo prišel v razpravo senatne ustavne komisije, kot je v posebnem pismu Slovenski skupnosti sporočil predsednik senata Fanfani.

SSK v deželi Furlaniji-Juljski krajini je nato vzela na znanje poročila svojih predstavnikov na sestankih manjšinskih strank v Veroni in v Domodossoli ter ob obisku enotne slovenske delegacije v Ljubljani. Deželna SSK se zlasti zaveda važnosti skupnega nastopa manjšinskih strank za evropske volitve in bo zato v kratkem sprejela pomembne sklepe. SSK je tudi podčrtala pomen obiska pri predsedniku slovenske vlade in parlamenta, ker je pričakovano, da ima matična domovina pravico in dolžnost, tudi po Osimskem sporazumu, zanimati se za svoje manjšine.

Obisk SSK v Novi Gorici

V torek 16. februarja se je mudila v Novi Gorici kot gost SZDL delegacija Slovenske skupnosti z Goriskega. Delegacijo je vodil pokrajinski tajnik Marjan Terpin, sestavljali pa so jo še Gradimir Gradnik, Remo Devetak, prof. Albin Sirk, dr. Damjan Paulin, Božidar Tabaj, Marija Ferletič in Milenka Rustja. Delegacijo SZDL iz Nove Gorice pa je vodil predsednik Lojze Lah.

Najprej si je delegacija ogledala tovarno Iskra v Sempetru in se seznanila z delom in sistemom upravljanja te tovarne. Ob koncu so se gostje in gostitelji ustavili v veliki briški kleti Dobrovo, kjer so imeli priložnost spoznati to podjetje, ki je za razvoj Brd izrednega pomena.

Vmes so potekali razgovori, v katerih so zlasti pokrajinski tajnik Terpin, član rimske komisije prof. Sirk in predstavnica mladine Milenka Rustja seznanili gostitelje s sedanjim položajem Slovencev v Italiji, ki kljub podpisu Osimske pogodbe še ne uživajo tistih pravic, ki jim pripadajo, niti izgledajo za bodočnost niso taki kakor bi želeli.

SKPD »MIRKO FILEJ«

vabi na predavanje

MISIJSKIH DOKUMENTARJEV

ki bo v **nedeljo 4. marca ob 16.30** v mali dvorani Katoliškega doma v Gorici.

Pustovanje v Katoliškem domu

V nedeljo 25. februarja je bila v Katoliškem domu v Gorici pustna prireditev, ki jo že nekaj let prireja Zveza slovenske katol. prosvete. Za to priložnost razne skupine pripravijo svoj samostojen program oz. nastop, ki je uglasen na pustni čas. Pri tem imajo zlasti mladi priložnost, da pokažejo svojo izvirnost in svoje igralske sposobnosti. Vendar ne gre za tekmovanje in ocenjevanje, temveč za to, da skuša vsaka skupina prikazati na odru svoje humoristične in ustvarjalne sposobnosti in tako zabavati gledalce.

Letos so se predstavile skupine iz Štarmave, Števerjana, Štandreža, Doberdoba in en vod skavtov iz Gorice. Ves program je mojstrsko povezoval Viktor Prašnik, ki je s svojimi domisljicami tudi dopolnjeval prizore na odru. Zato je bilo nedeljsko popoldne prijetna pustna zabava za gledalce, ki so napolnili dvorano.

Kaj naj nečemu o nastopajočih skupinah? O glasbenih ansamblih (Štarmaver, Veseli Števerjanci, nova skupina iz Doberdoba) bi rekli to, da nas veseli, ker kažejo podjetnost in veselje do glasbe, saj vse omenjene skupine sestavljajo amaterji in samouki, ki so si v glavnem tudi z lastnimi sredstvi oskrbeli drage instrumente. Na drugi strani pa vsaj starejši nismo bili preveč zadovoljni ob dejstvu, da smo slišali le ameriško glasbo z izjemo Veselih Števerjancev, ki so izvajali nekaj »domačih«. Kako naši ljudje povečini bolj cenijo »domače« kot tuje, priča tudi aplavz, ki so ga bili deležni Števerjanci.

Kar se tiče recitiranega programa, so

Standrežci nastopili z Nušičevo humoresko »Gumb«. Kot ostale Nušičeve komedije je tudi ta vzeta iz srbskega malomeščanskega življenja, iz katerega ta avtor tako rad brije norce. Standrežci so jo podali izobno in tako ustvarili pustno razpoloženje v dvorani. Mladina iz Štarmave je imela pester spored; bilo je vsega malo od glasbe do skečev in baleta ter do nastopa »slavnega« iluzionista. Občinstvo se je od srca zabavalo.

Prvi del so zaključili goriški »Bobri«, ki jih poznamo tudi iz prejšnjih let. Njihov nastop je bil kratek, vendar v glavnem močno originalen.

V drugi polovici so doberdobski »Zelodi« prikazali humoresko »Žena naj bo doma«. Naslanja se na sedanje čase, ko se feministke borijo za ženske pravice in enakopravnost, pri tem pa na glavo preobračajo red v družini. Podajanje je bilo živo.

Kot zadnji v vrsti burk so nastopili števerjanski dečki s prizorom »Vse našes«. Režirala je Alenka Černič, glavno vlogo pa je nosil Simon Terpin. Tudi ti srednješolci so se dobro odrezali, četudi vloge niso bile napisane zanje.

Po skoro treh urah programa so ljudje odhajali domov zadovoljni, da so preživeli lepo pustno popoldne. Kot je voščil napovedovalec, želimo tudi mi: »Nasvidenje prihodnje leto za pust!« - ar

Dva koncerta slovenskih umetnikov v Gorici

Letošnja glasbena sezona ne teče tako, kakor bi morala. Odpadel je prvi koncert z orkestrom Slovenske filharmonije in zborom Consortium musicum, ker je bil baje Avditorij premajhen. Sledil je nato koncert pihalnega kvinteta, ki je zamenjal napovedani prvi koncert Tria Tartini, ki bo nastopil letos zadnji. Naslednja velika glasbena prireditev — gostovanje ljubljanske Opere — je odpadlo, ker so predstavniki slovenske operne hiše menili, da je gledališče Verdi v Gorici spet — premajhno. Mislimo pa, da bi z malce dobre volje ljubljanska Opera lahko vseeno gostovala v Gorici in v Verdijevem gledališču, kjer so bile že mnoge uspele italijanske operne uprizoritve. Zato podobni tehnični izgovori v resnici ne morejo držati. Goriška slovenska publika pa je zaradi take neobčutljivosti naše osrednje operne ustanove bila prikrajšana za edinstveno umetniško prireditev!

Februarski koncert pa je srečno uspel. Dne 1. februarja je namreč v Attemsovi palači nastopila pianistka Marina Horakova, ki je predstavila zanimiv in posrečen klavirski program. Na sporedu so bila dela skladateljev Beethovna, Brahmsa, Janačka in Chopina (Sonata v b molu). Na koncu je umetnica dodala še prijetno impresionistično obarvano Sonato slovenskega skladatelja L. M. Škerjanca. Horakova je pokazala velik smisel za občutljivo interpretacijo ter preciznost v svoji igri. Stevilno občinstvo je pianistko živahno nagradilo.

Prihodnji abonmajski koncert bo 13. marca, ko bo v Avditoriju nastopil znani beograjski zbor Collegium musicum.

V soboto 24. februarja pa sta nastopila na mestni glasbeni šoli organist Hubert Bergant in tenorist Ludvik Ličer. Na sporedu sta imela skladbe Haydna, Cimarose, Beethovna, Vivaldija, Petrarssija, Yona, Regerja, Castelnuovo Tedesca, Mava, Waltherja in Schmidta. Koncert se uvršča v niz sobotnih glasbenih prireditev italijanske glasbene šole ter je pomenil lep prispevek dveh slovenskih umetnikov v sklopu razvejane koncertne dejavnosti te goriške muzikalne ustanove. - Bgsl

Kritično stanje šolskega poslopja v Pevmi

Okoliški svet je na svoji zadnji seji 19. februarja pretresal številne probleme slovenskih šol, med temi tudi zadevo šolskih poslopj. Svet se je po poročilih ravnatelja in predstavnice staršev iz Pevme seznanil s kritičnim stanjem šolskega poslopja v Pevmi. Prisotni predstavniki Okoliškega sveta so zato sklenili napisati protestno pismo upravi goriške občine, ki že leto dni obljublja, da bo začela s popravili, z upanjem, da bo to čimprej poskrbela. V nasprotnem primeru bodo starši pevmških otrok prisiljeni zelo ostro nastopati. Svet je tudi obsodil zavlačenje občinske uprave pri dograditvi šole v ul. Campi.

Namesto cvetja na grob Elizabete Mozetič roj. Pertot daruje Marija Pertot iz Barketelj za Katoliški glas 3.000 lir.

Otroški zbor Rupa-Peč, ki je nastopil 8. decembra lani v Katoliškem domu v Gorici na Mali Cecilijanki. Zbor vodi učiteljica Anka Černič

Sovodnje

Seja občinskega sveta. Bila je v petek 23. februarja. Na njej je svet poleg drugih točk, ki so bile bolj ali manj upravne značaja, odobril proračun za leto 1979.

Proračun predvideva 434 milijonov lir dohodkov in prav toliko izdatkov in sicer: za javno upravo 85,7 mil.; šolstvo in kultura 69,5. Tu je predvidena vsota namenjena za psihopedagoško službo osnovnošolskih otrok; ekonomsko področje 12,8; žiro postavke 82. Izdatki na račun kapitala znašajo 132 milijonov lir in so razdeljeni takole: oprema telovadnice osnovne šole 2; oprema občinske telovadnice 20; za popravilo šole v Rupi 10; infrastrukture občinske industrijske cone 50; zakon Bucalossi 50.

Pri teh izdatkih so svetovalci večine in SSK zahtevali točnih pojasnil. Tako odkod vsota, namenjena infrastrukturnim in za kaj se bo uporabila. Župan je pojasnil, da prihaja iz Gorškega sklada (Fondo Gorizia) in da je država s to vsoto črtala skoraj vse pristojbine, ki jih je občina prejela na račun proste cone. Ta vsota bo služila za dela, ki se bodo vršila nasproti bivše tovarne Lacego, namreč razširili bodo križišče in cesto pri mostu čez Vipavo.

Glede opreme telovadnice osnovne šole je župan dejal, da bo občina vpeljala psihopedagoško službo za osnovnošolske otroke, kar zahteva primerno opremo. Svetovalci so bili s tem soglasni, a so opozorili, naj zdravnik, ki bo opravljal to službo, obvlada slovensščino.

V zvezi z vsoto, ki je namenjena za opremo občinske telovadnice, so svetovalci SSK izrekli kritiko, da namreč denarja letos ne bo mogoče uporabiti, saj telovadnica nima niti temeljev. Župan je pojasnil, da je bila občinska uprava prisiljena dati to postavko v proračun zaradi deželnega prispevka, ki ga je prejela.

Svetovalci SSK so tudi vprašali, kdaj bo prišlo do dražbe za popravilo šole v Rupi, saj se zadeva kakor tudi kanalizacija istam ali ureditev dveh ovinkov na cesti Rubije-Vrh vleče že leta in leta. Tudi na to vprašanje je župan dal odgovor: do dražbe bo prišlo v kratkem; kar se tiče kanalizacije v Rupi, je občinska uprava že poverila geometra, da načrt izpelje; prav tako je odredila izmeritev tistih dveh ovinkov, od katerih bo treba vsaj enega odrezati, da bo cesta bolj položna. Večinski svetovalec z Vrha je dodal, da bi bilo treba razširiti še dva ovinka, ki sta na najbolj ozkem odseku omenjene ceste. Denar bodo (razen del pri šoli v Rupi), vzeli iz postavke zakona Bucalossi, kar velja tudi za cesto Peč-Standrež.

Na koncu debate o proračunu je svetovalec SSK obžaloval slabo slovensščino pri pisanju postavk na proračunu, kar je gotovo žalitev za vse tiste, ki se borimo za dosledno uveljavitev slovenskega jezika. V nadaljevanju se je občinski svet odobrilo sejno županu in svetovalcem za leto 1979. Odobril je tudi tretjo varianto občinskega regulacijskega načrta, ki se nanaša na gostinske obrate v Gabrjah in Rupi.

Po zakonu je moral svet odobriti povišanje davka na pse; lastniki psov bodo morali po novem zakonu plačati do 7.000 lir. Vsak prijavljen pes bo moral imeti tablico, ki jo lahko lastnik dvigne v občinskem uradu. Svetovalci so bili soglasni, da je treba ugotoviti, koliko je neprijavljenih psov v občini.

Na koncu se je župan povedal, da je prišlo z deželne uprave sporočilo, naj občine imenujejo po enega člana v deželno komisijo za kmečke zadeve, ki pa mora biti v zadevi izvedenec. Na županov predlog so svetovalci izvolili dr. Mirka Primožiča.

OBVESTILA

Postni govori na radiu Trst A so vsak torek in petek pričeni od petka 2. marca. Ta dan bo govoril dr. Lojze Škerl: »Pomni človek, da si prah in da se v prah povrne«. V torek 6. marca pa bo govoril msgr. Jože Jamnik: »Spreobrnite se in verujte evangeliju!« Govori so vedno ob 15.35.

Te dni izide »Pastirček« za marec. Prihodnji teden bo na voljo otrokom.

Tiskani material za postno akcijo dobijo goriški slovenski duhovniki na škofijskem misijonskem uradu vsak dan od 10. do 12. ure. Na voljo so lepaki, ovojnice in hranički. Tam lahko tudi dvignejo dokumentarne filme, filmine in diapozitive z misijonsko tematiko.

Društvo naravoslovcev in tehnikov vabi člane in prijatelje na predavanje o soncu. Govoril bo dr. Pavel Zlobec, sodelavec tržaškega astronomskega inštituta. Predavanje bo v petek 9. marca ob 20. uri v prostorih Slovenske prosvete, ul. Donizetti 3 v Trstu.

Nadaljevanje občnega zbora tržaške SSK. V smislu sklepa občnega zbora z dne 18. decembra 1978 klicuje podpisano predsedstvo nadaljevanje rednega občnega zbora Slovenske skupnosti in Trstu za nedeljo 4. marca ob 9. uri popoldne na sedežu v ul. Machiavelli 22. Dnevni red je naslednji: 1. informativno poročilo izvršnega odbora o zadnjih pobudah za globalno zaščito, 2. razprava o osnutku novega strankinega statuta; 3. volitve novih vodstvenih organov: sveta in predsedstva občnega zbora. Vabljeni! - Predsedstvo občnega zbora SSK v Trstu.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu sporoča, da bo prihodnji večer posvečen srečanju s člani in odborom Slov. kult. kluba. Predmet razgovora bodo društvena problematika in mladinska vprašanja. Srečanje bo v ponedeljek 5. marca ob 20.15 v ul. Donizetti 3.

V Kulturnem domu v Trstu bo SSG uprizorilo igro Bertolda Brechta »Mati korajza in njeni otroci« v petek 2. marca ob 16. uri, red I; v soboto 3. marca ob 20.30, red F; v nedeljo 4. marca ob 16. uri, red G; v torek 6. marca ob 20.30, red E; v sredo 7. marca ob 20.30, red D.

Listnica uredništva. Prihodnja številka bo imela 8 strani, ker bomo objavili priložnostno, posvečeno gorškemu misijonu na Slonokošeni obali.

DAROVI

Za katoliški tisk: Sajevec 2.000; Pelhan 2.000; Pahor-Cunta 3.000; Mirka Kete v spomin Milke Rupnik 5.000; B. S. 40.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: Olga Bavdaž iz Gorice namesto cvetja na grob Romildi Cej iz Trsta 10.000 lir.

Ob drugi obletnici smrti Franca Simičiča se ga s hvaležnostjo spominjata žena Polda, hči Rožica z družino in darujeta za Zavod sv. Družine in za Alojzijevišče po 20.000 lir.

Za števerjansko cerkev: Justina Komjanc v spomin Gizele Komjanc 10.000; N. N. 50.000 lir.

Družina z Vrha daruje za Alojzijevišče namesto cvetja na grob Marije Devetak vd. Semolič, Gabrje 4, 3000 lir, v spomin Marije Juren vd. Vižintin, Vrh 30, pa 2.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Ivan in Erminija Kalc v spomin pok. Marije Mevlje 5.000; Vivijana Kralj v spomin brata Vojka 10.000; A. Z. H. v počastitev spomina Veneta Škerlavaj 5.000; družina Kerševan namesto cvetja na grob Vincenca Škerlavaj 20.000; Ludvik in Nada Tavčar v isti namen 5.000; družina Sosič 10.000; Renzo Zolle 1.000; razni 4.000 lir.

Casnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19.; kratka poročila ob 11., 14.; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. uri sv. maša.

Casnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 10., 13., 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Sporod od 4. do 10. marca 1979

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Oddaja o Benečiji. 10.30 Danes obiščemo... 11.05 Mladinski oder: »Popotovanje naše Jelice«. 11.35 Nabožna glasba. 13.00 Ljudje pred mikrofonom. 12.20 Poslušajmo spet. 15.00 Nedeljsko popoldne. Ponedeljek: 8.05 Jutranji almanah. 9.30 Vroči svinec. 10.05 Koncert. 11.00 To je bila zabava. 11.35 Radi smo jih poslušali. 12.00 Prizori iz zdravniške ambulante. 12.20 Vesela glasba. 12.45 Pristopanje k deželnim oddajam. 13.15 Slovenski samospevi. 13.30 Socialna problematika. 14.10 Kulturna beležnica. 14.20 Glasbeni ping pong. 16.30 Žive povestice. 17.05 Mi in glasba. 18.05 Čas in družba. 18.20 Operna glasba.

Sreda: 8.05 Koder teče, onod moči. 9.30 Nekdanji avtorji. 9.40 Iz zborovske zakladnice. 10.05 Koncert. 10.45 Oddaja za šole. 11.00 Ljudje in dogodki. 12.00 Zafrcni, radijski varieté. 12.45 Pristopanje k deželnim oddajam. 13.15 Naši zbori. 14.10 Mladi pisci. 14.20 Kličite Trst 31065. 16.30 Otroci pojo. 17.05 Basist Ivan Sancin. 18.05 Recital. 18.25 Klasični album.

Četrtek: 8.05 Jutranji almanah. 9.30 Družina v sodobni družbi. 10.05 Koncert. 10.45 Oddaja za šole. 11.05 Bruna Pertot: »Je sploh kdaj konec?« 11.35 Iz revij in glasbenih komedij. 13.15 Cecilijanka 1978. 13.45 Gospodarska društva v deželi. 14.10 Danes bomo govorili o... 14.30 Glasbene oblike in izrazi. 15.35 Priročnik lahke glasbe. 16.30 Kje je napaka? 17.05 Mi in glasba. 18.05 Slovenski govori na Tržaškem. 18.20 Operna glasba.

Petek: 8.05 Zenska stran neba. 9.30 Iz zapiskov Josipa Tavčarja. 10.05 Koncert. 10.30 Drugorazredne narodnosti v Italiji. 11.00 Oddaja za šole. 12.00 V starih časih. 12.30 Iz operet. 12.45 Pristopanje k deželnim oddajam. 13.15 Letošnja »Primorska poje«. 14.10 Mladi znanstveni raziskovalci. 14.20 Gremo v kino. 16.30 Otroški vrtljak. 17.05 Mi in glasba. 18.05 Kulturni dogodki v deželi. 18.20 Operna glasba.

Sobota: 9.05 Kulturno pismo. 10.05 Koncert. 11.00 Jugoslovanski pevci. 11.35 Na goriskem valu. 13.15 Slovenske ljudske pesmi. 14.10 Slovenske povojne revije. 14.30 Vse lépo, vaš Peter! 16.30 Odprimo knjigo pravljic. 17.05 Mi in glasba. 18.05 Shakespeare: »Komedija zmešnjav«. Izvajaja Radijski oder. 18.45 Vera in naš čas.

V spomin pok. Vojka Kralj daruje družina Ivo Kralj za cerkev na Opčinah 10.000, za Finžgarjev dom istotam pa 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob Bernardi Grilj por. Devetak in Mariji Juren vd. Vižintin z Vrha daruje družina z Vrha (št. 48) za Zavod sv. Družine in za Alojzijevišče po 5.000 lir.

Ob poroki nečaka Franca Rovattini daruje Marija Oberti za misijone in za Marijin dom v Rojanu po 10.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Gizele Benevol v spomin na Erminijo Fabjan-Ronko 10.000 lir.

Za Sv. goro: bolnik iz Trsta 10.000 lir. Za misijon p. Kosa: Anica Ferluga, Ferluga, 10.000 lir.

Za slovenske misijonarje: Klementina U. 50.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Redni občni zbor Zveze slovenske katoliške prosvete bo v ponedeljek 5. marca ob 20^h oz. ob 20.30 v mali dvorani Katoliškega doma. Dnevni red: Branje zadnjega zapisknika; poročilo predsednika in odbornikov; poročila včlanjenih društev; volitve in slučajnosti.

Zahvala

Vsem, ki so v spomin naše drage sestre Milke Rupnik darovali v dobrodelnost namene, se iskreno zahvaljujejo

sestre Rupnik

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 100 lir, osmrtnice 150 lir, k temu dodati 14% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Širite „Katoliški glas“